

Fig. 249. — Rellu de la col·lecció Camondo

gran nombre dels nostres sarcòfags medievals. Però en el relleu del Louvre, l'habillament dels cavallers, així com llurs actituds fan pensar en una escena de lluita, com un passatge de llegendes religioses que tant sovint es troben en els retaules esculpturats del nostre art gòtic.

La figura del cavaller central s'ha volgut identificar amb algun rei d'Aragó, i fins i tot s'ha suposat si podria ésser una representació tardana de Jaume I, sense, però, fonamentar tal suposició. L'escut que porta al braç, amb les armes de Sicília, havent estat utilitzat per diversos personatges, no es prou per a identificar la figura del relleu. El mateix escut es troba en la polsera del retaule atribuït al pintor Jacomart, existent en la sagrestia de les monges de Sant Martí de Segorb, que sembla procedent de la Cartoixa de Valdecris (1).

L'església del Miracle a Tarragona

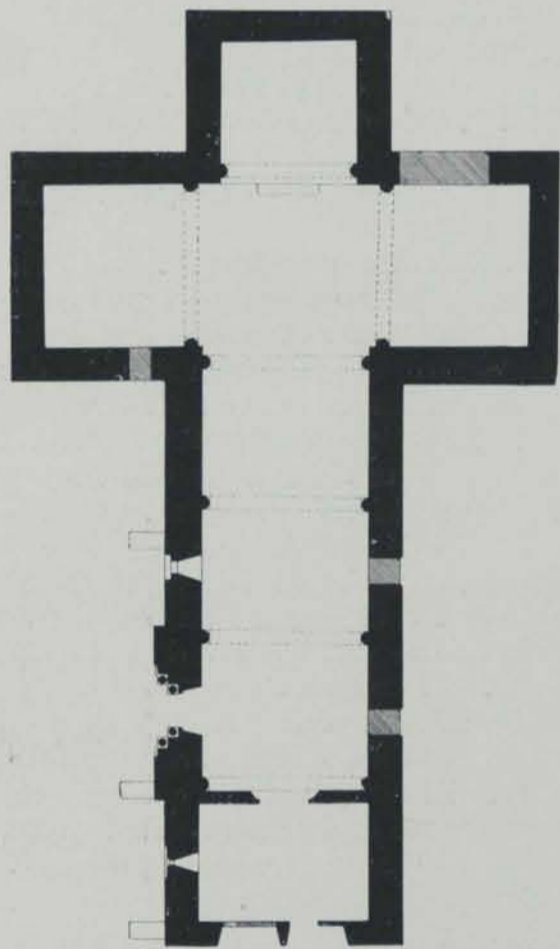
En l'arena de l'anfiteatre romà de Tarragona s'aixecà un temple que, en una butlla d'Anastasi IV (1154), porta ja el títol de Nostra Dòna del Miracle. Al costat de l'església, els Templers edificaren la preceptoria de Tarragona, vivint els monjos militars en aquell lloc, des de principis del segle XIII fins a

La col·lecció Camondo al Louvre

El fet d'haver-se instal·lat al Museu del Louvre les obres d'art que constitueixen la col·lecció del compte Isaac de Camondo, torna a donar valor d'actualitat a l'interessant relleu dels cavallers que havia entrat, molts anys enrera, a la esmentada col·lecció, procedent de València.

D'aquest relleu n'havia parlat l'Emil Molinier, publicant-ne la fotografia que reproduïm (fig. 249), en la *Gazete des Beaux Arts* de l'any 1897 (I, 91), al fer una descripció de les obres que constitueixen la col·lecció Camondo.

Es obra de mitjans del segle XV, de marbre policromat i d'execució molt acurada. Creu en Molinier que pot ésser atribuïda a un artista flamenc o francès, sense rebutjar, però, la hipòtesi d'un escultor català influenciat. Sembla haver format part d'un sarcòfag i cal fer notar que un dels tres cavallers que componen el relleu porta l'escut invertit, com en senyal de dol, tal com ho veiem en els personatges que formen el seguici dels enterraments, representats en

Escala 1 : 400

Fig. 250. — Pla de l'església del Miracle (Domènec Mansana)

(1) Cfr. Tormo, *Jacomart y el arte hispano-flamenco cuatrocentista*, Madrid, 1914; ps. 156-7.